

TVÄRS ÖVER

NR 2 2025 • GS-FACKET AVD 5 SÖDRA SVEALAND

HUR LÄTER ETT TRÄD SOM FALLER I SKOGEN, NÄR INGEN ÄR DÄR?

Träd som sträcker sig mot solen. Solen som kämpar för att få strålarna att tränga in genom kronorna ner till blåbär och lingon. Stigar upptrampade av älgar, rävar och svampplockare. Ett och annat träd som fallit. Kanske på grund av stormen för några vintrar sedan? Det är svårt att veta, för det som händer i skogen är så skyddat. Men kanske är det just det, att det är så skyddat och hemlighetsfullt som också gör skogen så

rogivande, trygg och idyllisk.

Skogen, som vi i Sverige är så stolta över.

Men verkligheten i våra fina skogar är för många inte det minsta idyllisk.

Att arbeta i skogen innebär för många allt annat än den trygghet som skogen, men framför allt den svenska arbetsmarknaden med stolthet gjort sig känd för.

Med arbetare som organiserar sig och som skyddas av de avtal och lagar som kommit av generationer av fackligt anslutnas kamp. För idag blir våra medlemmar i skogarna svartlistade.

Någonstans i de snåriga leden av underentreprenörer har kontrollen över den svenska arbetsmarknaden och vad den står för gått förlorad. Särskilt påtagligt blir det för oss i skogen. Här arbetar människor under förhållanden som inte hade accepterats på någon annan arbetsplats. Utan respekt för arbetstider, säkra arbetssätt eller löner som ens kan betala för biljetten tillbaka till hemlandet utan att ta lån. En del som vittnar om situationen jämför den med människohandel. Men skulle en arbetare, ofta från östra Europa eller Sydostasien, gå till sin arbetsledare och vilja veta mer om sina rättigheter, eller kräva sin rätt som man fått reda på genom sitt fackliga ombud, får man istället information om andra arbetsplatser. Arbetsplatser norröver, som nog skulle passa bättre.

Det är ingen hemlighet att många av de företag som verkar i våra svenska skogar utnyttjar det faktum att kontrollen över arbetsmarknaden och den ökande arbetslivskriminaliteten är otillräcklig. Skogen är en perfekt arena, där man arbetar skyddat från kontroller och i homogena grupper utan kunskap eller tillgång till information om vad som gäller på våra svenska arbetsplatser.

Det är inte alla i skogen som är kriminella. Men skuggan av den arbetslivskriminalitet som rotat sig och växer sig allt starkare faller över oss alla. Därför behövs krafttag. Vi behöver, tillsammans med arbets- och uppdragsgivare arbeta för schyssta villkor. Villkor som inte bara ser bra ut på papperet, utan som också gäller för varenda arbetare i vårt avlånga land. Det behövs hårdare regler för hur många led av underentreprenörer vi tillåter i våra upphandlingar, och ökade kontroller. Vi måste säkerställa att det är svenska regler som gäller på arbetsplatser och att myndigheter har information om vilka det är som arbetar här. På så sätt kan vi också säkra att de villkor som ställs också efterlevs.

Vi har kommit en bit, men vi har långt kvar att gå. Vi fackliga företrädare måste tillsammans med våra etablerade, seriösa, skogsbolag få stärkta möjligheter att ställa krav på, och kontrollera underentreprenörerna. Vi kan inte tillåta att arbetare som vill lära sig om sina rättigheter på arbetet, eller för den delen rätten till organisering, tvingas lämna sitt jobb. Tillsammans kan vi göra skogen tryggare igen.

UTBILDNINGAR I HÖST FÖR DIG

Medlemsutbildningar

Som medlem kan du få kunskap om vad det skillnaden är mellan att vara medlem med eller utan kollektivavtal, den svenska modellens uppbyggnad och påverkan i ditt liv, arbetsrättslagar mm i kursen Om Facket. Steg två heter Om Samhället.

Du kan även fördjupa dina kunskaper i kurser som Om Feminism, Om Rasism, Makt med flera.

Se hela utbildningskatalogen genom att klicka på bilden.

Bättre arbetsmiljö (BAM)

Den 1-3 september + 22-23 september hålls en BAM-utbildning i Västerås för nya och gamla skyddsombud som saknar utbildning. Utbildningen genomförs som internat och övernattningen ingår. Begär ledigt i god tid. Den här utbildningen betalar arbetsgivaren för som även behöver skriva på anmälan och intyg.

Ladda ner anmälan här genom att klicka på QR-koden eller hålla mobilkameran över den.

Vald i GS

Den 7-9 oktober hålls kursen i Hallsberg. Här går vi igenom vad det innebär att vara förtroendevald i GS, vilka verktyg och riktlinjer vi har i de olika rollerna som förtroendevald på arbetsplatsen. Utbildningens syfte är också att öka ansvarskänslan hos våra förtroendevalda samt att öka motivationen och kunskapen för påverkan och inflytande. Utbildningen genomförs som internat och övernattningen ingår.

Anmälan direkt till avdelning5@gsfacket.se

Förhandlarutbildning steg 1

Kursen hålls den 3-6 november i Hallsberg och vänder sig till dig som är ny i klubbstyrelsen eller kontakombud som vill kunna förhandla löner och ta emot MBL-information.

Deltagarna kommer att erhålla kunskap om kollektivavtalets betydelse och innehåll. En övergripande orientering i förberedelser och uppträdande i förhandlingsarbetet samt en grundläggande kunskap om innehållet i arbetsrättslagar samt förhandlingsspel.

Övernattning igår och arbetsgivaren betalar ut lön som om du var på jobbet.

Anmäl dig redan idag till avdelning5@gsfacket.se

GS PÅ PLATS PÅ SKOGSMÄSSAN ELMIA WOOD

Mässan hade ett besökarantal på cirka 27 000 personer. Den var tre dagar lång och arrangerades i bratteborg utanför Jönköping.

Vi fick prata med många nyfika skogsentusiaster. Vårt viktiga arbete sker innan du kommer ut i arbete; på yrkesskolorna ute i landet. Får de reda på sina rättigheter redan då är chansen större att de eller deras kollegor inte blir utnyttjade av oseriösa aktörer i skogen.

Alla har rätt till ett värdigt arbetsliv och i skogen är det viktigt att arbetarna själva är ögon och öron till vad som är ok och inte enligt lagar och avtal.

Det var inte bara sol men det hindrar inte det fackliga arbetet.

HALLÅ DÄR, MADELENE ENGMAN, AVTALSSEKRETERARE I GS

De flesta av medlemmarna i GS har efter en lång och komplicerad avtalsrörelse nu fått nya avtal som gäller från den första april i år. Vi som följt avtalsrörelsen kan konstatera att det varit en kraftansträngning av alla inblandade att få till ett nytt avtal, inte minst av förbundets avtalssekreterare, Madelene Engman.

Vilken gång i ordningen var det för dig som ansvarig?

Det var den fjärde gången som ansvarig avtalssekreterare.

Varje avtalsrörelse har ju sitt eget liv, vad var det som skiljde den här jämfört med de tidigare?

Jag tror alla någon gång har hört från en avtalssekreterare att "den här gången är det den tuffaste omgången någonsin". Jag tycker kanske inte att denna avtalsrörelse var den tuffaste, men absolut den märkligaste någonsin. Jämfört att vi kom från den förrförra avtalsrörelsen med pandemin som hade sina utmaningar, gången efter förhandlade vi mitt under tvåsiffriga inflationssiffror som var extremt utmanande. Vi visste att våra medlemmar inte skulle få reallöneökningar. Men den här gången var det extremt tufft, parterna har nog nästan aldrig stått så långt ifrån varandra. Dessutom hade vi samordnat oss i industrin om arbetstidsförkortning vilket vi vet sedan

20 år tillbaka är arbetsgivarnas absolut värsta fråga. Så just arbetstidsförkortningen har legat som en slags våt filt över hela förhandlingarna utöver lönenivåer och annat.

Ja, avtalet innehåller ju många saker som åtminstone inte jag såg komma, låglönesatsning, utbyggnad av arbetstidsförkortningen, övertidskompensation för deltid, möjlighet till delpension. Vad är det mest oväntade som du ser det? Vad är du mest nöjd över?

Arbetstidsförkortningen är ju en så viktig fråga och har varit så under en mycket lång tid. Både att bevara våra avtal och den här gången då försöka utöka antalet timmar i våra tidbanker och ATK systemen. Men den här mertidsfrågan, alltså att deltidsanställda ska få övertidsersättning, där ligger ju egentligen det största problemet inom tjänstesektorn, till exempel inom Handels avtalsområden, där majoriteten jobbar ofrivillig deltid utan att få betalt för det. Dessutom har de diskriminerande skrivningar i sina kollektivavtal. Att vi skulle försöka förhandla fram någon form av normering i den frågan inom industrin där vi har väldigt lite av den varan var en enorm utmaning. Våra motparter brydde sig inte så mycket om den frågan, att det skulle va det värsta. Men dom i sin tur hade ju hela Svenskt Näringsliv bakom sig och de ville inte se någon lösning i den här frågan. Det var en mycket tuff utmaning. Dessutom var det tufft för oss själva, skulle vi förhandla i en fråga, egentligen i ren solidaritet och försöka lösa den? Det hade vi lovat varandra och det är en sak som man måste bära med sig framöver. Det har varit avgörande för de förbund som nu kommer efter, både LO förbund och tjänstemannaförbund. Att vi slog upp arbetstidsförkortningsdörren som varit igenbommad och låst i snart 20 år har varit oerhört viktigt. Den stora besvikelsen, trots jag vet att alla gjorde sitt absolut yttersta, är ju lönenivån. Vi kände att vi inte nådde så långt som vi ville med löneökningarna helt enkelt.

Ja, jag läste en krönikör som räknar ut att om vi får en inflation på ungefär 2 % framöver och har den löneökningstakt som avtalet nu ger så dröjer det till 2030 innan vi har samma lön som vi hade innan inflationen tog fart. Vad säger arbetsgivarna om det?

De har under hela den här resan ifrågasatt om vi är på samma planet som dom när vi ställde våra lönekrav. Även under förhandlingarna så menade dom på att vi inte har samma verklighetsuppfattning om hur saker och ting går. Vi gör ju alltid ekonomiska bedömningar inför våra avtalsrörelser och kommer fram till vad vi ser är bästa möjliga lönenivå. Vi tittar på allt från konkurrenskraft i Sverige till reallöneökningar, hur industrin går jämfört med andra länder. Så vi har varit på helt olika planeter vad gäller hur vi ser på de ekonomiska möjligheterna. Så vad arbetsgivarna säger är att det här är ett hutlöst högt avtal. För vår del om vi tittar tillbaka på industriavtalets historia så är det det tredje högsta utfallet vi har fått. Men ändå så kommer vi från en period där vi dels hade en pandemi som drabbade många arbetare ekonomiskt, men också den här höga inflationssituationen. Nu när inflationen gått ned är våra chanser, om inte Trump förstör hela världsekonomin, att få reallöneökningar väldigt stora. Det kommer att ta tid att äta igen det vi har tappat, men vi har stor chans att få reallöneökningar. Men det är ju ändå så att priser på livsmedel och annat har stannat på höga nivåer. Så även om inflationen i sig sjunker och börjar närma sig målet så har vi ändå stora kostnader för våra medlemmar. Den här långa perioden av en svår ekonomisk situation har ju givetvis tårt. Det är bara att konstatera.

Vad ser du för faror och för möjligheter framöver?

Två dagar efter vi hade slutit avtal som kom ju Trump med sin "Liberation Day" eller Frihetsdagen. Det har ju satt det mesta i en form av "vi vet inte vad som händer just nu". Det kommer att påverka industrin, svensk ekonomi. Blir det ett fullskaligt handelskrig så vet vi inte var någonstans vi är. För vårt avtals skull så tänker jag att det ändå finns någon form av stabilitet i en väldigt orolig värld. Vi har två år framför oss där våra medlemmar vet vad avtalet ger och även företagen vet vilka kostnaderna blir. I den värld vi lever i just nu så är två år av någon form av stabilitet viktig.

Lätt att nu tro att det är klart, men så är ju inte fallet. Vad återstår nu av avtalsrörelsen?

För GS del så är vi mitt uppe i förhandlingarna av vårt tidningsavtal som vi har med vår motpart Almega. Det har sina utmaningar, det är ju en bransch som tyvärr har tappat många personer under tid. Men ändå lika viktigt att förhandla fram bra villkor för våra tidningsgrafiker. Motparten Almega är alltid en speciell motpart. Vi har också stundade förhandlingar på vårt tråhandelsavtal med Svensk Handel och ett par skogliga avtal kvar att förhandla. Samt att det pågår ett antal förhandlingar på bemanningsavtalet som vi bär tillsammans med resten av LO förbunden. Dessutom är det ju så att vi ingår i en samordning inom LO där vi har skyldigheter att stötta och hjälpa våra kamrater i LO att få igenom både normeringen vad gäller löner, låglönesatsning och mertidsfrågan. Där har vi en skyldighet att hjälpa varandra. Några stora viktiga avtal har rullat in, men flera kvarstår så vi har en hel del kvar att göra i avtalsrörelsen.

När jag sitter och talar med dig om avtalsrörelsen så syns det att du brinner för de här sakerna. Vad är det som gör det så spännande?

Det var många långa timmar och en oerhörd press på våra delegationer som gjort ett oerhört arbete och som jag vet att våra medlemmar förväntar sig att dom ska göra. Att förhandla fram sjysta löner och bra villkor. Det som är så roligt är att det är extremt utmanande, svårt och jobbigt, men samtidigt så ser jag att hela förbundet, vare sig om du är förhandlare, delegation eller förbundsstyrelse, avdelningsaktiv eller klubbaktiv, så herregud vilket engagemang! När vi hade avslutning med delegationerna så sa jag, nästan lite gråtmild innan de skulle åka hem, att det här förbundet är helt fantastiskt. När det verkligen gäller så står vi där för varandra. När det är som tuffast så fortsätter vi att stå upp för varandra. Det ska vi ta med oss.

*Intervjun och sammanställning av
Dan Strängby*

HUR HAR DU OCH DINA ARBETSKAMRATER PÅ ERAN ARBETSPLATS?

Ingen ska utsättas för mobbing, kränkningar eller någon form av trakasserier

av vare sig medarbetare eller chefer.

Behöver du eller någon på din arbetsplats hjälp så tveka inte att kontakta oss.

Till din hjälp finns både våra ombudsmän och våra regionala skyddsombud.

Enklast når du oss på avdelning5@gsfacket.se eller ring oss på

telefonnummer: 010-470 84 05 ärendet är avslutat.

GS RAD & STÖD

INGEN MEDLEM SKA HAMNA I KLÄM

GS KONGRESS 2026

Snart öppnar vi upp för motioner och nomineringar till kongressen 2026.

Vi vill ha era nomineringar till kongressledamöter så att de kan bli valda till repskapsmötet i höst.

Motioner till kongressen kan vi ta emot löpande.

Kongressen behandlar det arbete som medlemmarna tycker organisationen ska fokusera på, stadgar och hur förbundet ska styras. Kongressen hålls vart femte år och du har här en chans att påverka genom att skriva motioner. Det kommer även finnas en motionsskola, antagligen digital, som man kan anmäla sig till.

Mer info om kongressen kommer efter sommaren. Håll utkik!

*Vi önskar er
en fin sommar*

Hoppas ni får njuta av ledighet,
midsommar, pridefirande
och mycket mer.

Kampen fortsätter!